

הלכות עבודה זרה פרק ט

פרק ט

משא ומתן עם עובדי ע"ז

אידיהן

א.

ג' ימים לפני אידיהם

שלשה ימים לפני אידיהן של גויים אסור ליקח מהם, ולמכור להן דבר המתקיים, וללוות מהן ולהלוותן, ולפרען ולהיפרע מהן מלוה שבשטר או שעל המשכון, אבל מלוה על פה נפרעין מהן, מפני שהוא כמציל מידם. ומותר למכור להם דבר שאינו מתקיים, כגון ירקות ותבשיל, עד יום אידן. במה דברים אמורים, בארץ ישראל, אבל בשאר ארצות אינו אסור אלא יום אידם בלבד:

ב.

איסור הנאה

עבר ונשא ונתן עמהם באותן השלשה ימים - הרי זה מותר בהנייה. והנושא ונותן עמהן ביום אידם - הרי זה אסור בהנייה.

דורן

ואסור לשלוח דרון לגוי ביום אידו, אלא אם כן נודע לו שאינו מודה בעבודה זרה ואינו עובדה.

וכן, גוי ששלח דרון לישראל ביום אידו - לא יקבלנו ממנו.

ואם חשש לאיבה - נוטל בפניו, ואינו נהנה בו, עד שיידוע לו שזה הגוי אינו עובד עבודה זרה ואינו מודה בה:

ג.

היה אידן של אותן הגויים ימים רבים, שלשה או ארבעה או עשרה - כל אותן הימים כיום אחד הן, וכולן אסורין עם שלשה ימים לפניהן:

ד.

הנצרים עובדי עבודה זרה הן, ויום ראשון יום אידם הוא. לפיכך אסור לשאת ולתת עמהן בארץ ישראל יום חמישי ויום שישי שבכל שבת ושבת, ואין צריך לומר יום ראשון עצמו, שהוא אסור בכל מקום. וכן נוהגין עמהן בכל אידיהן:

ה.

יום שמתכנסין בו הגויים להעמיד להן מלך, ומקריבין ומקלסין לאליליהם - יום אידן הוא, והרי הוא כשאר אידיהן.

אבל גוי שהוא עושה איד לעצמו, ומודה לעבודה זרה שלו ומקלסה, ביום שנולד בו, ביום תגלחת זקנו או בלוריתו, ביום שעלה בו מן הים או שיצא בו מבית האסורים, ביום שיעשה בו משתה לבנו, וכיוצא באלו - אין אסור אלא אותו היום ואותו האיש בלבד:

ו.

וכן, יום שימות להן בו מת ויעשו אותו איד - אותן העושין אסורין אותו היום.

וכל מיתה ששורפין בה כלים ומקטירין קטורת - בידוע שיש בה עבודה זרה:

אין יום האיד אסור אלא לעובדין בו בלבד, אבל הגויים ששמחין בו ואוכלין ושותין ומשמרין אותו מנהג, או מפני כבוד המלך, אבל הן אין מודין בו - הרי אלו מותרין לשאת ולתת עמהן:

מכירת דברים לעבודה זרה

דברים שהן מיוחדין למין ממיני עבודה זרה - אסור למכור אותן לעובדי אותה עבודה זרה שבאותו המקום לעולם.
ודברים שאינן מיוחדין לה - מוכרין אותם סתם.
ואם פירש הגוי שהוא קונה אותן לעבודה זרה, אסור למכור לו, אלא אם כן פסלו מלהקריבו לעבודה זרה, לפי שאין מקריבין חסר לעבודה זרה:

היו מעורבין דברים המיוחדין עם דברים שאינן מיוחדין, כגון לבונה זכה בכלל לבונה שחורה - מוכר הכל סתם, ואין חוששין שמא ילקט הזכה לבדה לעבודה זרה. וכן כל כיוצא בזה:

דברים שיש בהם נזק

כשם שאין מוכרין לגויים דברים שמחזקין בהן ידיהן לעבודה זרה, כך אין מוכרין להם דבר שיש בו נזק לרבים, כגון דובים ואריות, וכלי זיין, וכבלים ושלשליות, ואין משחזין להם את הזיין.
וכל שאסור למכרו לגוי, אסור למכרו לישראל החשוד למכור לגוי.
וכן אסור למכור כלי נזק לליסטים ישראל:

היו ישראל שוכני בני הגויים, וכרתו להן ברית - מותר להן למכור כלי זיין לעבדי המלך גייסותיו, מפני שעושין בהן מלחמה עם צרי המדינה להצילה, ונמצאו מגינין עלינו, שהרי אנו שרויין בתוכם:

עיר שיש בה עבודה זרה

עיר שיש בה עבודה זרה, מותר להלך חוצה לה, ואסור להיכנס בתוכה. היה חוצה לה עבודה זרה - מותר להלך בתוכה. המהלך ממקום למקום, אסור לו לעבור בעיר שיש בה עבודה זרה. במה דברים אמורים, בזמן שהדרך מיוחדת לאותו מקום, אבל אם יש שם דרך אחרת, ונקרה והלך בזו, מותר. ואסור לבנות עם הגויים - כיפה שמעמידין בה עבודה זרה. ואם עבר ובנה - שכרו מותר.

אבל בונה הוא לכתחילה הטרקלין או החצר שיש בה אותה הכיפה:

עיר שיש בה עבודה זרה, והיו בה חנויות מעוטרות ושאינן מעוטרות, המעוטרות - אסור ליהנות בהן בכל מה שבתוכן, מפני שחזקתן שבגלל עבודה זרה נתעטרו, ושאינן מעוטרות - מותרות בהנייה:

חנויות של עבודה זרה - אסור לשכור אותן, מפני שמהנה עבודה זרה. המוכר ביתו לעבודה זרה - דמיו אסורין בהנייה, ויוליך אותם לים המלח.

אבל גויים שאנסו ישראל וגזלו ביתו, והעמידו בו עבודה זרה - דמיו מותרין,
וכותב ומעלה בערכיות שלהם.

וחלילין של עבודה זרה אסור לספוד בהן:

טו.

הולכין ליריד של גויים, ולוקחין מהן בהמה ועבדים ושפחות בגיותן, ובתים
שדות וכרמים, וכותב ומעלה בערכיות שלהן, מפני שהוא כמציל מידן.

במה דברים אמורים, בלוקח מבעל הבית, שאינו נותן מכס,

אבל הלוקח שם מן התגר - אסור, מפני שהוא נותן מכס, והמכס לעבודה
זרה, ונמצא זה מהנה עבודה זרה.

עבר ולקח מן התגר,

- אם בהמה לקח - נושר פרסותיה מן הארכובה ולמטה,
- ואם כסות וכלים לקח - ירקבו.
- לקח מעות וכלי מתכות - יוליכם לים המלח.
- לקח עבד - לא מעלין ולא מורידין:

משתה גוי

טז.

גוי שעשה משתה לבנו או לבתו - אסור ליהנות מסעודתו,
ואפילו לאכול הישראלי ולשתות משלו שם - אסור, הואיל ובמסיבת הגויים
אכלו.

ומאמתי אסור לאכול אצלו, משיתחיל לעסוק ולהכין צרכי סעודה, וכל ימי
המשתה, ולאחר המשתה שלשים יום.

ואם עשה סעודה אחרת מחמת הנישואין, אפילו לאחר שלשים יום אסור,
עד שנים עשר חדש:

וכל ההרחק הזה מפני עבודה זרה הוא, שנאמר "וקרא לך ואכלת מזבחו ולקחת מבנותיו לבניך וזנו בנותיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן" (שמות ל"ד:טו-יז) :

מיילדת ומינקת לגוי

בת ישראל לא תניק את בנה של נכרית, מפני שמגדלת בן לעבודה זרה. ולא תיילד את הנכרית. אבל מיילדת היא בשכר, משום איבה. והנכרית מיילדת את בת ישראל ומניקה את בנה ברשותה, כדי שלא תהרגנו:

משא ומתן עם ההולכים לתרפות

ההולכים לתרפות - אסור לשאת ולתת עמהן, והבאין מותרין. והוא שלא יהיו קשורין זה בזה, שאם היו קשורין שמא דעתן לחזור. וישראל ההולך לתרפות - בהליכה מותר לשאת ולתת עמו, שמא יחזור בו, ובחזירה - אסור.

ישראל משומד, בין בהליכה בין בחזירה - אסור.

ישראל שהלך ליריד של גויים, בחזירה אסור לשאת ולתת עמו, שמא עבודה זרה מכר להם שם, ודמי עבודה זרה ביד ישראל אסורין בהנייה, וביד הגוי מותרין בהנייה.

ומפני זה נושאים ונותנים עם הגוי הבא מן התרפות, ואין נושאים ונותנים עם ישראל הבא מן התרפות,

ולא עם המשומד לא בהליכתו ולא בחזירתו: